

มุมมองการสร้างงานวิจัยอย่างง่าย (R2R)

ศาสตราจารย์สมบูรณ์ เทียนทอง
ภาควิชาวิสัญญีวิทยา
คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คุณรู้จัก R2R หรือยัง

25 ก.พ. 2557

คุณรู้จัก R2R หรือยัง

1. ใครเคยทำ วิจัย เสร็จแล้ว
2. ใครเพิ่งเริ่มทำไปบางส่วนแล้ว ยังไม่เสร็จ

งานวิจัยของท่านเป็น R2R หรือไม่

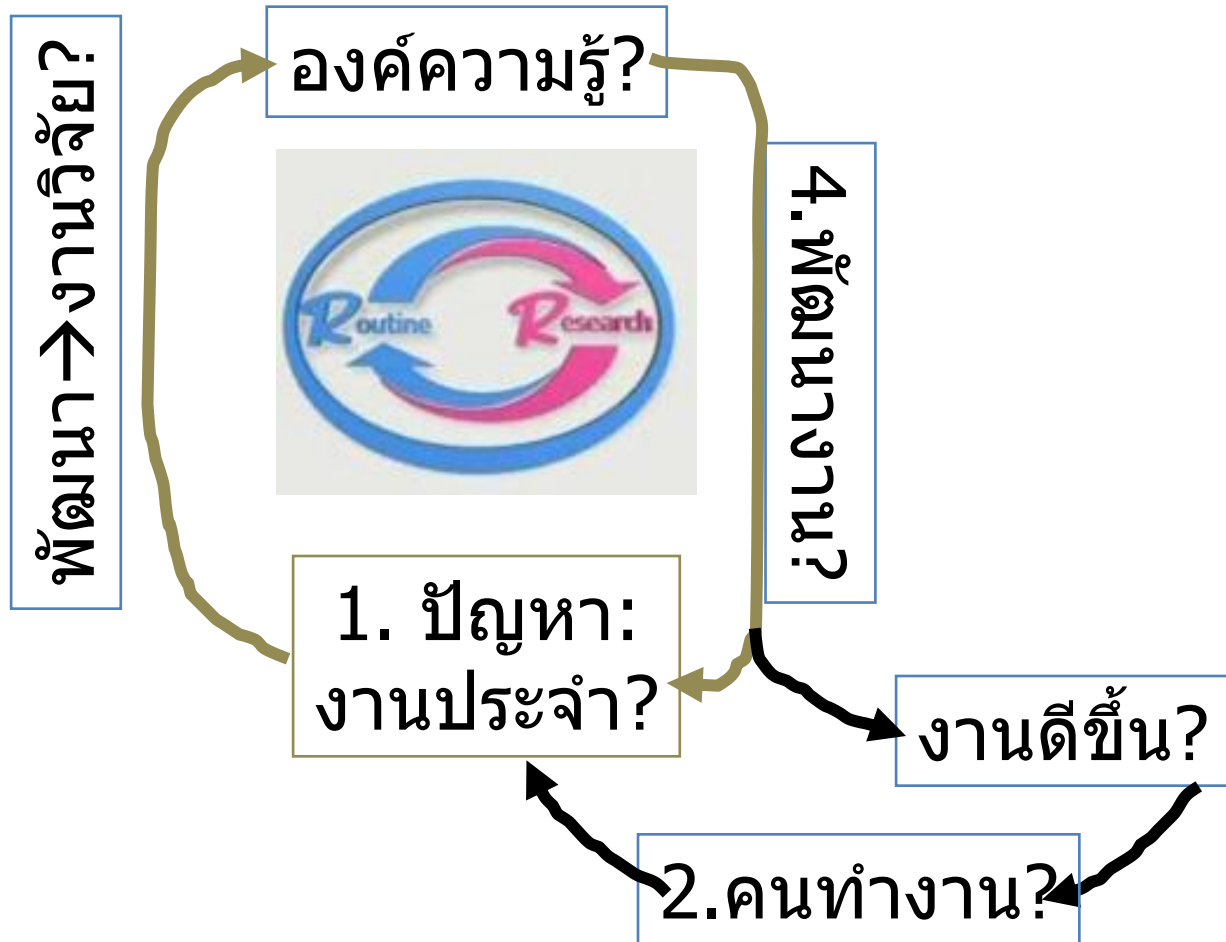

ไม่รู้จัก R2R ??

แนวคิด R2R ต่างจากงานวิจัยทั่วไปอย่างไร

ไม่ใช่ระเบียบวิธีวิจัยแต่เป็นชื่อเรียกประเภทงานวิจัยที่ใช้ในการพัฒนางานและพัฒนาคน

3. เน้นผลลัพธ์ที่ผู้รับบริการ

องค์ประกอบการสร้างงานวิจัย

ประกอบด้วย 3 ส่วนที่สำคัญ

1. **คำถามงานวิจัยที่ดี**
2. ระเบียบวิธีวิจัยที่ดี/เหมาะสม
3. ระบบสนับสนุนที่ดี (รวมทั้งปรึกษา)

คำถามงานวิจัยที่ดี

➤ จะหาคำถามงานวิจัย R2R ที่ไหน อย่างไร

-มองหาปัญหาในการทำงาน(ตามชนิดของงาน?)

-การทำงานนั้นมีปัญหาหรือไม่ (คุณเอ๊ะ)

Why? : อย่าถามว่าทำไมอย่างเดียว

How? : ให้ถามว่าจะทำอย่างไรให้ดีขึ้นได้บ้าง

ที่มาของคำถามงานวิจัย

- ความเห็น ขอร้องเรียน ผู้รับบริการ ผู้เกี่ยวข้อง (Survey, Focus group, report, etc.)
- สถิติ ความเสี่ยง (Data, information)
- ตัวชี้วัดคุณภาพที่ต้องรายงาน
- Workflow lean and waste
- CQI/Innovation
- Goal or Policy
- วิจัยสถาบัน
- Others

LEAN_R2R

กรณีไม่มีปัญหา: ใช้มิติของคุณภาพแทน

Q: จะทำอย่างไรให้คุณภาพดียิ่งขึ้น?

- Accessibility
- Appropriateness
- Acceptability
- Competency
- Continuity
- Coverage

- Effective/ Efficiency
- Equity
- Humanized/Holistic
- Responsive
- Safety
- Timeliness

หลายมิติก็ได้

ตัวอย่างที่มาของคำถามวิจัย

ที่มา: ช่องว่างระหว่างองค์ความรู้หรือมาตรฐานการรักษากับการ
ประยุกต์ใช้งาน

ปัญหา: การป้องกันปอดติดเชื้อระหว่างการใช้เครื่องช่วยหายใจ
(Ventilator Associated Pneumonia; VAP) มีองค์ความรู้และ
มาตรฐานที่ชัดเจน (VAP bundle) แต่อุบัติการณ์ของ VAP ยังคงสูง
กว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน

คำถาม: “บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติตาม VAP bundle ได้ดีแค่ไหน
และมีประเด็นใดที่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้บ้าง”

ผลงาน: ข้อมูลที่ได้นำไปทำโครงการรณรงค์ลดการติดเชื้อ VAP ต่อไป

ตัวอย่างการเริ่มต้นค้นหาปัญหา

Survey of Postoperative Pain Management Orders at Srinagarind Hospital

Malinee Wongswadiwat, Somboon Thienthong, Wimonrat Krisanaprakornkit, S. Ongja
Srinagarind Med J 2002; 17(1): 20-25.

การสำรวจปัญหาไม่ใช่ R2R

Problems of Pain management in PACU

- IM injection, PRN order
- Wrong dose and interval of Morphine → **Guideline**
- tramadol for moderate- severe pain
- No standard pain assessment and documentation

อะไรคือปัญหาสำคัญ

ถ้ามีหลายปัญหาให้
จัดลำดับความสำคัญ

- พุดคุย ปรึกษากันใน
ทีม
- เริ่มจากปัญหาเร่งด่วน
- ระดมสมอง
- ให้คะแนน

หัวข้อ	คะแนน (0-5)
Relevance	5
Duplication	-
Feasibility	4
Cost-effectiveness	-
Timeliness	5
Ethics	-
Acceptability	-
Application	5
รวม	19/20

การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Risk)

ผลกระทบ	5	(5)	(10)	(15)	(20)	(25)
	4	(4)	(8)	(12)	(16)	(20)
	3	(3)	(6)	(9)	(12)	(15)
	2	(2)	(4)	(6)	(8)	(10)
	1	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		1	2	3	4	5
		โอกาสเกิด				

คะแนน
Low = 1-2
Medium = 3-9
High = 10-16
Extreme = 17-25

ปัญหาทุกอย่างไม่จำเป็นต้องหาคำตอบด้วยการ ทำวิจัย

แต่อาจแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือคุณภาพต่างๆ

ปัญหาที่ไม่ควรทำวิจัย

Can the problem be solved by administrative change?

Are there already solutions available that can be used?

Is there data showing that it is not a significant problem?

การ Refine (เหลา) คำถาม ให้คมชัด

- **PICO** for clinical problems

P = problem เน้นปัญหาสำคัญ

I = intervention มีที่มา น่าสนใจ ใหม่และสร้างสรรค์

C = comparison ระหว่างกลุ่ม

O = outcome ผลลัพธ์ที่สำคัญ วัดได้ชัดเจน

PICO vs รูปแบบการวิจัย และความเป็น R2R

- **PICO**

P = problem   I = intervention

C = comparison   O = outcome

PICO	รูปแบบงานวิจัย	เป็น R2Rไหม
PO	Descriptive	x
PIO	Descriptive (B/A)	/
	AR, PAR, Qualitative	/
PICO	RCT	/
	Quasi(กลุ่มเดียว/2 กลุ่ม)	/

การทบทวนวรรณกรรม/บทนำ

- งานที่ท่านทำคือทำอะไร และมีปัญหาอะไร
- ขนาดของปัญหาสำคัญแค่ไหน
- ค้นหาข้อมูลจากฐานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหา
- วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้
- จัดประเด็นที่ค้นหาได้ให้เป็นระบบ (ทำตาราง)
- ทบทวนหาประเด็นที่ยังไม่มีคำตอบ หรือคำตอบไม่ชัดเจน

ตัวอย่างการทบทวนวรรณกรรม (VAP)

- อุบัติการณ์ของ VAP ที่เป็นมาตรฐานไม่ควรเกิน...% (Ref)
(ถ้าเป็นอาการแสดง เช่น โรคเบาหวาน อยู่ระหว่าง 1-2% ref 2 ชื่อ)
- อุบัติการณ์ VAP ของหน่วยงานเรา = %
- รายงาน (คนอื่น) ที่สามารถลด VAP ได้คืออยู่ที่ ...% (Ref)
เขาทำได้อย่างไร ....ระบุวิธีการ
- วิธีการใดที่ใช้แล้วไม่ได้ผล .....ระบุวิธีการ พร้อม Ref
- ประเด็นใดที่ยังไม่มีคำตอบที่ชัดเจน ระบุ (อาจมีหลายประเด็น) (Ref)

องค์ประกอบการสร้างงานวิจัย

ประกอบด้วย 3 ส่วนที่สำคัญ

1. คำถามงานวิจัยที่ดี

2. ระเบียบวิธีวิจัยที่ดี/เหมาะสม

→ ศึกษาเพิ่มเติม/
ที่ปรึกษา/FA

3. ระบบสนับสนุนที่ดี (รวมทั้งที่ปรึกษา)

โครงร่าง Proposal

- ชื่อเรื่อง (ชื่อผู้วิจัย หน่วยงาน)
- บทนำ
ขนาดและที่มาของปัญหา
ทบทวน
- **วัตถุประสงค์** (ทั่วไป และเฉพาะ)
- **วิธีการศึกษา** (ครอบคลุมทุกขั้นตอน)
- อ้างอิง
- ผนวก (แบบสอบถาม เครื่องมือ)

Material and Method

- รูปแบบการศึกษา → จะสัมพันธ์กับ คำถามงานวิจัย ที่กล่าวมาแล้ว
- ข้อพิจารณาทางจริยธรรม
- ขนาดตัวอย่าง → ควรแสดงการคำนวณพร้อมแหล่งข้อมูลที่ใช้คำนวณ กรณีไม่ต้องคำนวณต้องอธิบายให้ชัด เช่น ศึกษาในทุกคน การใช้ช่วงเวลา ต้องอธิบายว่าทำไมใช้ช่วงเวลาแค่นั้น

Qualitative, AR ก็ต้องอธิบาย

Quasi ก็ต้องคำนวณ

- การสุ่ม → สุ่มอย่างไรก็ได้ ไม่ให้มีอคติ
- ตัวแปรต่างๆ ที่จะวัดผล
- วิธีการเก็บข้อมูลให้น่าเชื่อถือ
- การวางแผนวิเคราะห์ข้อมูล
- การบริหารโครงการ (Gantt chart)

ไว้ภายหลัง/ที่ปรึกษา

ตัวอย่างการวัดผลตัวแปรต่างๆ

ตัวแปร	วิธีการดำเนินการวัดตัวแปร	การวัดผล
ความพึงพอใจ	โดยการสัมภาษณ์ โดยการส่ง e-mail	5 ระดับ พอใจมากที่สุด → ไม่พอใจ
ความดันเลือด (สูง =?)	ให้นั่งพัก วัดขณะนั่ง วัด 3 ครั้ง หาค่าเฉลี่ย เครื่องวัดรุ่น ไครวัด	หน่วยเป็น มมปรอท

CQI ไม่ใช่ R2R

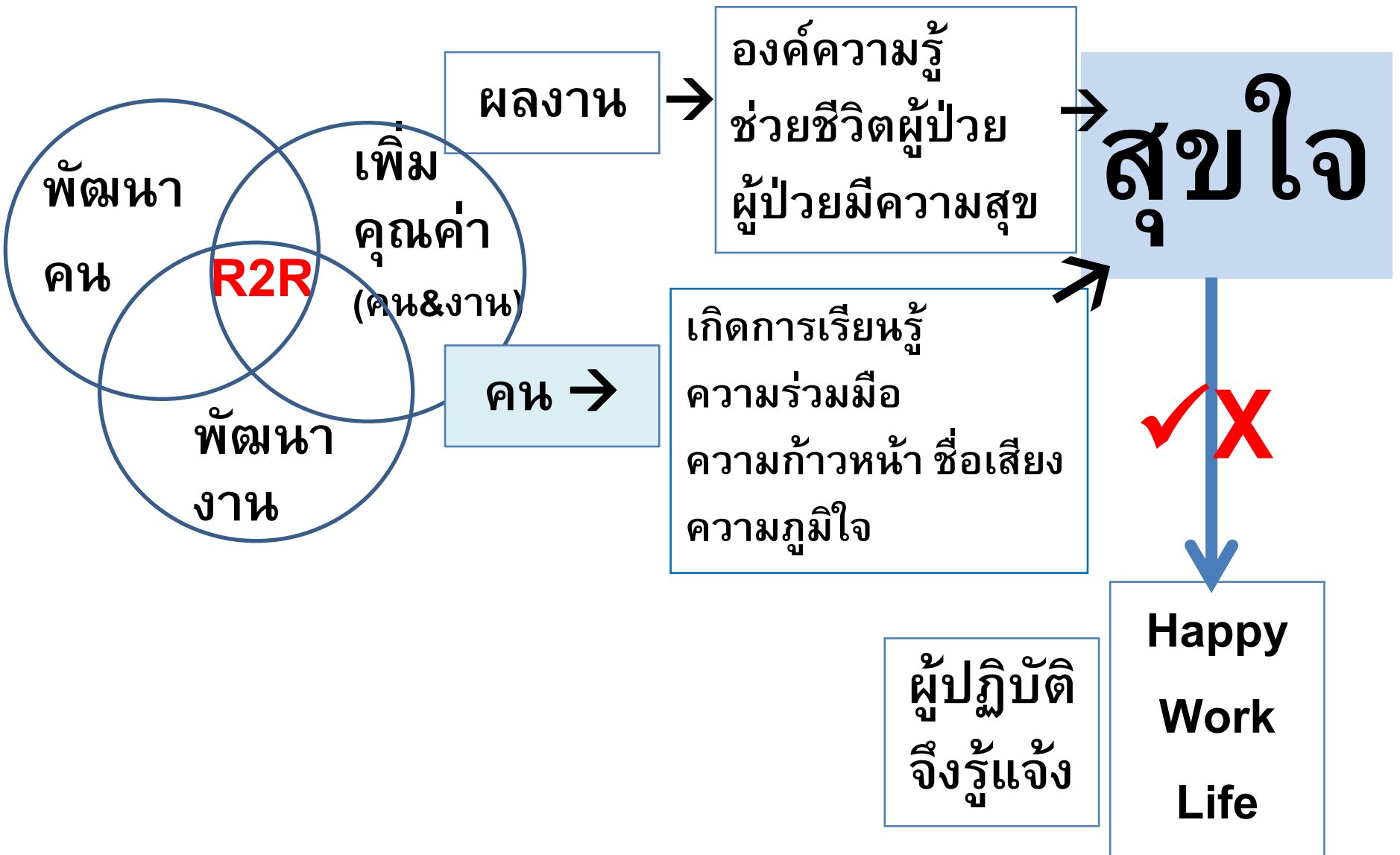
ประเด็น	CQI	R2R
ที่มาของปัญหา	Y	Y
การทบทวน	N/y	Y
ค่านวนขนาดตัวอย่าง	N	Y
ขนาดตัวอย่าง	น้อย	เหมาะสม
วิธีการศึกษาถูกต้อง	น้อย	มาก
ผลการศึกษาน่าเชื่อถือ	น้อย	มาก
สถิติที่ใช้เหมาะสม	N/y	Y

นวัตกรรม กับ R2R

แยกกลุ่มจากงานวิจัยเป็นกลุ่มสิ่งประดิษฐ์

Innovation (สิ่งประดิษฐ์)	สิ่งที่ต้องการ	
	สิ่งประดิษฐ์	ผลลัพธ์
	ของใหม่	(ไม่ลอกคนอื่น)
	ปลอดภัย	แสดงผลลัพธ์ ที่ถูกต้อง วิธีการวัดผล น่าเชื่อถือ
	สะดวก	
	ราคาถูก	
มิติคุณภาพอื่นๆ		

ประโยชน์จากผลงาน R2R

➤ ความง่ายของการทำวิจัย R2R

- เรารู้เรื่องปัญหาของงานดี
- เรียนรู้ไปทีละขั้น (เดินทีละก้าว กินข้าวทีละคำ)
- เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- ไม่ต้องจบหลักสูตรการทำวิจัยก็ทำได้
- มีที่ปรึกษา ผู้รู้คอยช่วยเหลือ มีการ ลปรร
- ใช้เงินไม่มาก

➤ Research is best learnt by actually conducting a research project (**Learning by doing**)

เริ่มที่ตัวบุคคล → มีความกล้าคิด มีฝันท้าทาย

คำถาม

งานประชุม R2R

23-25 ก.ค. 2557